

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fil. Negyedévre. 3 kor. — fil.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fil. Negyedévre 4 kor. 50 fil.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓNYIVAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Az iparosok megterhelhetése.

Kereskedelmi és iparkamaránknak ma kezünkhöz jutott s a közgazdasági viszonyokról szóló jelentése, bárcsak rövid vonásokban, mégis egy oly nagyfontosságú ügyet tárgyal, hogy mi érdemesnek tartjuk a kérdéssel e helyen foglalkozni.

Iparosaink évtizedek óta panaszkodnak a rossz viszonyokról, megélhetésük nehéz, gondjaik napról-napra szaporodnak, a technika fokozódó vívmányai, a gyáripar óriási versenye következtében tényleg lehetetlen boldogulniok.

E helyzetükben csak gyönggyír az a kereskedelmi kormányzatunk által is támogatott országos mozgalom, mely e jelzőben csucsosodik ki: „Pártoljuk a hazai ipart!” Mert hiszen példákat tudnánk felhozni és majd annak idején lesz alkalmunk erről bővebben is beszélni, hogy éppen azok a körök, melyek leginkább volnának hivatva a hazai ipar készítmények istápolására, ezek nem tesznek kellőképpen eleget hazafias kötelességüknek.

Ily körülmények között valóban figyelemre méltó kamaránk jelentésének az a része, amely iparosainknak oly szigorú viszonyai közepette azon megterhelhetéseket tárgyalja és ajánlja a miniszter figyelmébe, amelyek az iparosokat műhelyüktől elvonják és még anyagi kárral is sújtják.

Kamaránk jelentésének ezen nagyon megszivlelendő sorait szóról-szóra a következőkben reprodukáljuk:

„Az iparosok megterhelhetése. És itt helyénvalónak tartjuk felemlíteni azt az óriási megterhelést, amely az iparos osztály vállait a jelenlegi különben is súlyos anyagi viszonyok között nyomja. Eltekintve attól, hogy a munkaadónak minden vizontszolgálat és más oldalról jövő recompensáció nélkül egyharmadrészben fedeznie kell a nála alkalmazásban levő segédszemélyzet betegsegélyezési járulékait, még a munkába való felvételkor ha segéd, ugy ennek munkakönyvét be kell mutatnia az iparhatóságnál, ha tanoncz, ugyanitt be kell szegődtetnie és felszabadíttatnia, mindkét esetben pedig be kell jelentenie a betegsegélyző pénztárnál; ugyanez ismétlődik, ha a segédszemélyzet

kilép a munkából, ha baleset fordul elő, a balesetet be kell jelentenie, ha ipartestületi előljáró, ha betegsegélyző pénztári igazgatósági tag, az ülésekben részt kell vennie, ha iparhatósági megbízott, a műhelyvizsgálatot napokon át kell teljesítenie, egyszóval oly terhes feladatok ezek, hogy mi elérkezettnek látjuk az időt a munkaadók terhén való könnyítés czéljából Nagyméltóságod magas figyelmét felhívni, hogy az ipari közigazgatás egyszerűsítésének eszméjével is üdvös dolog volna foglalkozni.”

Vajha ez a felette üdvös óhajlás utat találna a miniszter szívéhez.

Városi közgyűlés.

Debreczen, jul. 27.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága tegnap folytatta közgyűlését az első napon tapasztalt kisebb érdeklődés mellett.

Az ülés higgadtan folyt le, ámbár nem szükkölködött az érdekes eszmecserékben sem. A két nap alatt azonban közel hétszáz ezer koronát szavazott meg a város különféle közszélokra, ami a város mai pénzügyi helyzete mellett elkerülhetetlenül fogja tenni a pótló felemelését.

A közgyűlés lefolyásáról különben a következőkben ad számot tudósítónk:

MAGYAR VAGYOK!

— Saphir után. —

A gödöllői csata napja volt! Heves és véres volt a szerencsétlen ütközet. Vakbuzgóság és hősi bátorság, hazaszeretet és őriesség, vitáság és az uralkodó iránt való hűség, feláldozás katonai kötelesség, számtalan erő és indítók küzdöttek egymás ellen.

Elhagyjuk a küzdelem főterét, egy érdekes megható, harczián véres és emberien nemes epizód irányítja felre tekintetünket. Kisded cserjés közepette osztrák tiszttel küzd egy hacztűz lő honvéddel. A tiszttel, ki igazán bátor tagja volt annak a hősi osztrák seregnak, mely a Minziótól el a Tiszáig dicsőségesen vívta ki hírnevét, bizonyítá be erjét és hűségét, az azon napi harcban kapott több sebéből vérzett s most összeszedte életének és bátorságának utolsó szikráját.

De a halálnak — a csatatér becsületágyán nyert halálnak sötét szárnya már ott suhogott feje körül, sebei nyílt kapuin ömlött elbágyadt testének életereje. A tiszttel

összerogyott, görcsösen szoritva erős kezében kardját, mintha magával akarta volna vinni őt, mint császáráért és honáért szenvedett halálának bizonyítékát.

A honvéd felfogta a lerogyót, a „haldokló” harcos nem volt több ellensége s a megtndult nemes magyar szív szembe szállt a mindenható békéltetővel, a halállal; ellenségeskedés, pártgyűlölet eltűntek kebléből és csak a fegyverszünetet parancsoló emberi érzés lőn uralkodó lelke fölött. A honvéd ölébe vette a haldokló tiszttel, iparkodott vérzését csillapítani és sebeit bekötözni.

A tiszttel azonban érzé, hogy ütött halála órája, ugy látszott, nehéz harcot vív magában, végre nagy erőfeszítéssel papírsomagot vont elő kebléből, kérésleg, fájdalommasan, megtörő szemekkel tekintett a honvédre és hosszas habozás után így szólt hozzá: „Ellenségek vagyunk, voltunk, a halál a kezébe ad engem — szánalmat tanusítasz irántam, rád bízom utolsó szent-ségemet: e végrendeletemet és egy fűrtöt hajamból. Szülőföldemen szerető nőm és három kedves gyermekem várják álhatatosan a hirt felőlem.

Ha nőm e papirost meg nem kapja, ugy ő és gyermekeim szerencsétlenek lesznek, akarod-e nekem megígérni, hogy a végrendeletet nekik átadod?”

A honvéd jól értette a német nyelvet, de szólni nem tudott, könnyet törölt ki szeméből és igenlően bólintott fejével.

A tiszttel összeszedte utolsó erejét: „Akarod valóban? Elfelejtéd-e mi voltam én neked és nagylelkűen boldogságot és jövőt teremtesz nőmnek és árvaságra jutott gyermekeimnek. Meg akarod ezt az áldozatot hozni?” A honvéd kezét szívére helyezé és nem tudott egyebet szólni mint: „Magyar vagyok!” A tiszttel mind közelebbre látta ereszkedni feje fölé a halál angyalát, megcsendült füleiben örök álomra hívó szavata, utolsó erőfeszítéssel fölemelkedett, megragadta görcsösen a honvéd kezét és e szavakat tördelé: „Esküdj meg, hogy hiven megtartod azt, a mit becsülettől sugárzó szemed, részívevő arcom utolsó órámban fogadott!”

A nyers marcsona kinézésű, de mélyen megindult honvéd föléje hajolt, szeméből könny hullott a haldokló harcos halálsápadt arcára; fogta a papirost, ke-

A fanciesikai fabehordás.

Első tárgya a fanciesikai erdő fennnyiségének beszállítási ügye volt. Az előzmények ismeretesek olvasóink előtt. A város pályázatát hirdetett a fabehordásra, majd a debreczeni gazdák tettek ajánlatot, hogy a fát ők hadd szállítsák be, most pedig a közgyűlésen azzal a határozati javaslattal állott elő a tanács, hogy a nagy jövedelmet ígérő fabehordást házikézre oldja meg a törvényhatóság.

Hosszantartó igen érdekes eszmecseré indul meg, amelyben Berger Jenő, Szentesy János, Török Gábor, Oláh Károly, Balogh Mihály, Debreczeni Jenő vettek részt. Végeredménye mégis az lett a vita után megjelölt szavazásnak, hogy a tanácsnak a házikézre vonatkozó határozati javaslatát fogadták el.

A bika szálloda kibővítése.

Most az Arany Bika szálloda ügye került vita alá. A tanács javaslatot terjeszt be, hogy a szálloda a nagyerdői vígadóval együtt adassék bérbe s hogy a Bika szálloda az általunk ismerttetett tervzet alapján 580 ezer kor. költséggel alakítsák át.

Elénk vita után azt határozta a közgyűlés, hogy a Bika szállodát a nagyerdői vendéglővel együtt adja bérbe s a pályázatot úgy hirdeti meg, hogy a tervezett átalakítás esetére is ajánlatot tehesse a pályázók. Ha az ajánlatok összegéből megtalálja a város a maga számítását, akkor átalakítja a Bika szállodát.

Gyors egymásutánban.

Gyorsan kerültek sorra azután a kisebb ügyek. Így Tar János és neje balnauz-újvárosi lakosoknak megengedte a közgyűlés, hogy a Debreczen határában levő tanyájukra a tulajdonjogot bekebelezhesék. A vadásztársulatnak az általa eddig birt területet, 1500 korona évi bérért újra kiadják tíz évre azzal a kikötéssel, hogy a város vendégei s az őket kísérő hivatalnokok a bérbeadott területeken díjtalanul vadászhasználnak.

A debreczeni dalegyetel kérvényt intézett a tanácshoz, melyben 900 korona segélyt és a színháznak két estére való díjmentes átengedését kéri a tiszavidéki dalszövetség tartandó ünnepélyére, augusztus hó 25. és 26-án. Mivel a város pénzügyi ügyei meglehetősen ziláltak, a közgyűlés csak 400 koronát szavazott meg, a mennyit a tanács terjesztett elő.

A debreczeni ipartestület kérelmére

indítványozza a tanács, hogy 300 korona erejéig ingyen nyomtatvány adassék az ipartestületnek. Egyhangulag elfogadják.

A közgyűlés teljesíté a debreczeni közgyűlési egyesület kérelmét a segély iránt. Hosszas és heves vita következik ezután.

A tanács előterjeszti a tiszti lövéregylet átiratát, melyben az általa f. évi október havában, Debreczenben rendezendő tiszti lövérsenyre a versenytér átengedését egy napra és 2000 koronás díjnak fejajánlását kéri.

34 szavazattal 14 ellen a javaslatot elfogadják.

Következik a városi irnokok lakbér-átlány emelése iránti kérelme. A tanács, tekintve a rossz pénzügyi viszonyokat, elfogadásra nem ajánlja. A közgyűlés meg egyezik a tanácscsal.

A rendőrök és hajduk fizetése.

A rendőrök és hajduk fizetésjavítás iránt beadott kérelme került ezután tárgyalás alá. A tanács azt javasolta, hogy a rendőrsparancsnokok és a közrendőrök százhusz korona, fizetésjavításban részesüljenek, a hajduk pedig kérelmükkel utasításnak el.

És a közgyűlés így határozott:

Nem azért, mintha szavunk lenne a rendőrök fizetésjavítása ellen, sőt ellenkezőleg, hiszen nagyon is indokoltnak tartjuk ezt, de méltánytalan, hogy amíg a rendőrök már másodikban kapnak fizetésjavítást, a hajduk annyiszor részesülnek elutasításban. Eppen olyan nehéz az ő megélhetésük és helyzetük, mint a rendőröké s egyformán megilletné valamennyit a törvényhatóság méltányossága.

Apróbb ügyek.

Hegedüs Ferenc polgárosítás iránti kérvényét a közgyűlés elfogadja.

Megszavazza a közgyűlés a Nagy Sándor és Szűcs Bálint kegydíj iránti kérvényét.

A közgyűlés elutasítja Krasznay Ferenc volt illeték nyilvántartó nyugdíjazási kérvényét.

Elfogadják: Özv. id. Tóth Ferencné özvegyi segély iránti kérvénye. Tarcsei Mihály lovasrendőr nyugdíjaztatása. Özv. Kiss Sándorné özvegyi segélye és két kiskorú gyermeke nevelési járuléka. Dorach Hugó felvétetik a községi kötelekbe, ha az állampolgárságát megszerzi.

Elfogadja és helybenhagyja továbbá a közgyűlés a szabadságolási kérvényeket is.

A debreczeni kereskedelmi viszonyok.

Debreczen, július 26.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara felette fontos véleményt mond most kiadott közgazdasági jelentésében kereskedelmi viszonyainkról: Ide iktatjuk szóról-szóra:

A kereskedelmi viszonyok a tárgyalt évben — az előző évekhez képest — ugyszólván mitsem változtak, sőt ha figyelembe vesszük a lefolyt év üzleti eredményének csekély voltát, konstataálnunk kell, hogy az anyagi megélhetés sokkal szigorubb korlátok közt történik, mint azelőtt.

A kedvezőtlen kereskedelmi viszonyok jobbra fordulását reméljük a nemsokára lejáró s a külállamokkal újból megkötendő kereskedelmi szerződésektől is, melyekben földmívelést, ipari és kereskedelmi érdekeinknek az eddigieknél megfelelőbb tételek felvételét óhajtjuk. Társadalom és kormány egyaránt érzik ezen szerződések megalkotásában fogantatandó közigazgatási reformok szükségességét és bizunk a magas kormány hazafiságában, hogy e tekintetben az ország jóléte érdekében fog eljárni.

Pénz- és hitelviszonyok.

Pénz- és hitelviszonyainkban a régen remélt kedvező fordulat a tárgyalt évben sem következett be; tekintettel arra, hogy vidékeink lakosságának főfoglalkozása a gazdálkodás, a kevésbé kielégítő termelési eredmények csökkentték népünk fogyasztási képességét is, minek következménye volt a bizalom megingása és az, hogy pénzügyi eszközei nem használtattak ki a kellő arányban.

Kereskedelmi társulatok.

Kereskedelmi társulatok működésében kamaránkat illetőleg — fontosabb mozzanatokról nem tehetünk je-

lébe dugta, mintegy esküre emelte kezét, miközben ismét csak e két szót ejtő ki:

Magyar vagyok! Bágyadt, megdicsőült mosoly suhant át a tiszt arcán, miként a szélűzött esti felleg árnyéka a földön, még egyszer felsóhajtott — és harcias lelke bevonult az örök béke birodalmába. A honvéd mély tisztelettel helyezte földbe az elesett ellenséges, koblón őrizte a végrendeletet, másnapra följobbvalójánál jelentkezett és két heti szabadságot kért.

Megtárgadták neki. A derék honvédnek azonban nem volt pihenése, megismételte folyamodását. kért, könyörgött, esküdött, mindhiába. Saive nem talált nyugalmat, folyton szeméi előtt látta a tiszt kéro esdeklő szemeit, s fülébe csengett állandóan a haldokló szava, koblét égette adott ígéréte: „Magyar vagyok!”

Eltökélte magát! Meg kellett szegnie adott szavát! Az özvegynek és árváknak nem szabad szerencsétlenné lenni, inkább legyen áldozat ő maga!

A honvéd megszökött! — Kétszeresen kockáztatta életét, itthon avval, hogy, mint katonaszökevényt csúfosan megbüntetik, másrészt, hogy túlnan az osztrák előőrsök

és csapatok felfedezik, elfogják és mint kémekkel bánanak el vele, — de egyik veszedelem sem ijesztette meg őt.

Rejtők utakon, éjjel-nappal hegyszakadékokon, mély ösvényeken bujkálva, éhséggel, fagygyal küszködve közeledett ígéréteinek teljesítéséhez.

S az ég, a ki a vallás küldötteit idegen égön alatt megvédi, a ki a jámbor zarándokot pusztákon és veszedelmeken át biztosan vezérli, a ki a béke hírnökeinek az utat viharfellegeken át egyeztet el, a gondviselés őrizte a nemeskeblű, szegény honvéd utját is! Szerencsésen elérkezett az elesett özvegyéhez és árváihoz, kezeikbe tette le a szent hagyatékot és bánatosan boldognak érezte magát, egy a sir szélén tett ígéréteinek teljesítéséért.

Hiába kísérelte meg az özvegy, hogy visszatartsa, hasztalan ajánlott föl a földhöz ragadt szegény honvédnek kényelmes helyzetet birtokán, eredménytelenül állította szeméi elé visszatérésének veszedelmeit és a sorsot, mi reá vár, a honvéd fejét rázta és nem szölt többet, mint „Magyar vagyok!”

Csendes megadással türte el a fájdalmas büntetést; a vér csorgott meztelen vállairól, a fájdalom égette hústól megfosztott hátát, de nem panaszkodott, a fájdalom egyetlen hangja nem jött ajakára, cselekedetének tudata balzsamként csillapította az égető veszőcsapásokat, nemes tettének érzete enyhülést csepgtetett hátának vérbe borult síkjaira; de a régóta gyötrött, elgyengült test összerogyott és megfizette tartozását. —

Még az nap estéjén leszállt rá a halál angyala, de vele a pihenés és visszafizetés angyala is. Hallá a Gödöllőn elesett hangját, ki ezeket kiáltá le hozzá az égből: „Értom mentél a halálba, ezért itt várlak az örök viszonzás pálmájával, vértanu, és üdvözölt vagy!” A honvéd halkán imádkozott, felnézett az égre és mondá: „Magyar vagyok!” és fölment a kegyelem és könyörületesség kebelébe.

Csorna Kálmán.

lentést. Az 1875. évi XXXVII. törvény-cikkben iktatott kereskedelmi törvény immár napirendre került revíziójának keretében, melyre nézve egyébként külön intézendő felterjesztésünkben lesz alkalmunk részletesebben nyilatkozni, szükségét látjuk oly rendelkezések felvételének, melyek az intellektuális osztálynak is a rég megérdemelt önkormányzati jogukat biztosítani hivatják. Mert kereskedelmi szempontból igen nagy hátránynak tekintjük, hogy kereskedőink országszerte szervezetlen helyzetben vannak és még olyan hatáskörrel sincsenek felruházva, mint amelyek az ipartestületek szervezetében igen üdvösnek bizonyultak.

POLITIKAI HIREK.

Választás Kisbecskereken. Besenyey Ferencz lemondása következtében időközi választás lesz a kisbecskereki kerületben. Perczel Dezső, a képviselőház elnöke az új választásra nézve már megtette az intézkedéseket.

VIDÉK.

A hajdu-dorogi püspöki vikárius. A hajdu-dorogi püspöki külső vikáriátust, mely 1895. október hónapja óta üresedésben van, Firczák Gyula, a munkácsi püspök most betöltötte. A püspök Lengyel Endre nagy-kállói esperes lelkészt s egyházmegyei szentszéki tanácsost nevezte ki vikáriussá.

A körösszeg-apáthi csonka torony. Körösszeg-Apáthi biharmegyei község határában van egy a szalontaihoz hasonló csonka torony, melynek tövében ölte meg három kun IV. László királyt. A község jegyzőjének, Tokay Eleknek kezdeményezésére most a csonka torony környékét parkirozzák s a torony falába emléktáblát helyeznek. A torony belső följáróját is rendbehozzák, míg a földszinti részben állandó háziipari kiállítást tervez Tokay a környék háziipari termékéből. A körösszeg-apáthi jegyző a környékbeli ásatásoknál talált történelmi régiségeknek is szorgalmas gyűjtője s ezekről, mint halljuk, a nagyváradi múzeumnak fogja ajándékozni.

Hadgyakorlaton meglőtt százados.

— Saját tudósítónktól. —

Karlócza közelében lévő gyakorló téren ez idő szerint a 70. gyalogezred tartotta a harcászati gyakorlatait. Tegnap reggel, mint levelezőnk táviratozza, az ezred már korán reggel kivonult gyakorlatra. Két-két zászlóalj állott egymással szemben a harcászati földadat megoldása végett. Az egyik részről a negyedik zászlóalj egyik százada Marzserics százados vezetése alatt volt kiküldve előjárórnek, hogy az ellenség állását kikémlelje.

A század legénysége a századosal együtt nyugodtan haladt előre, a mikor az egyik hegyoldalból az ellenség puská tüzzel fogadta. A század ekkor rajvonalba fejlődött és felvette a harcot. Így folytak a lövöldözések, miközben észrevették, hogy az ellenség felől élesöltények is sivatának feléjük. — A százados, a ki szintén észrevette ezt, kiadta a parancsot a kürtösnek a tüzelés beszüntetésére, de alig hogy ezt a parancsot kiadta, egy golyó mellén találta a kapitányt, a ki rögtön lefordult a lováról. A kürtösre beszüntették a tüzelést s a legénység oda futott a századoshoz, de már későn, mert a szerencsétlen tiszt már akkor meghalt.

Az ezredparancsnok rögtön beszüntette a gyakorlatot és elrendelte a vizsgálatot. Az összes fegyvereket megvizsgáltatta, mely alkalommal két közlegénynél Crvanko Ilia és Nyacsevics Dusánnál néhány éles töltényt találtak és a fegyvereik csövein is meglátszott, hogy ők lőttek éles tölténnyel. A két katonát szuronyfedezet alatt bekísérték Péterváradra. A szerencsétlen százados iránt általános a részvét.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Már megint itt van? Dr. Oláh Miklós a szüneti tanács elnöke ezzel fogadott tegnap egy vádlottat. Ismerős alak a büntetőbíróóságok előtt Tamás József. Ugy mint néhány nappal ezelőtt, tegnap is a debreczeni közigazgatási fogházból kísérte át a rendőr a törvényszékhez. Akkor ugyan kitöltötte már a rá szabott 30 napi elzárását, de azóta, dacára annak, hogy ismét eltoloncolták és kitiltották Debreczenből, újra visszajött és a kertek között a gyümölcsöt dézsmálgatta és az éretlen szőlőt pusztította. A csősz elfoalta és a bűnügyi osztály kihágásértelmét elítélte negyven napra. Így megint csak debreczeni lakos maradt. A törvényszéknél tegnap Derecskén elkövetett lopás miatt volt ellene tárgyalás. Szamueli Barnabás földbirtokos hintójáról lopott el lábpokrócot és élelmiszereket. A törvényszék dr. Udvarhelyi vádindítványa értelmében bűnösnek mondta ki Tamás Józsefet és 14 napi fogházra ítélte.

§ A kuria ítélete. Nyolcz tagból álló tolvaj szövetséget előtt hirdette ki tegnap a debreczeni törvényszék a harmadik foku bíróság ítéletét. A tolvajbanda tagjai kocsárdi lakosok és az ottani vidéken nagy garázdálkodást vittek véghez, számos lopást és betörést követtek el. A tolvajbanda feje Gyügyei Imre, aki a törvényszéknek a tábla és kuria által megerősített ítélete szerint 2 év és 6 hónapi fegyházra ítéltetett. A főczinkostárs Jozsai András szintén egybehangzó ítélettel 2 évi fegyházat kapott. Id. Barta Sándort a törvényszék egy év hat hónapi börtönre ítélte, ezt a tábla 10 hónapra leszállította. A Kuria a tábla határozatát erősítette meg. A többi czinkos társakat a kuria az első bíróság ítéletének némi megváltoztatásával a következő ítéletekkel sújtotta: Szabó Sándort 9 havi börtönrel, Nagy Józsefet 8

hónapi börtönrel, ifj. Barta Sándort 6 hónapi börtönrel, Horváth Sándort 7 havi börtönrel, V. Nagy Antalt 6 hó börtönrel. A jogerős ítélettel sújtott tolvajbanda tagjait a törvényszék átadta az ügyészségnek.

§ Párbajozók a bírák előtt. Szentiványi Sándor és Körössy Dániel az összeszolalkozás közben elkövetett sértést a lovagiasság szabályai szerint kardpárbajjal intézték el. A törvényszék párbajdal vétség miatt úgy a párbajozó feleket, mint azok segédeit Kun Bélát, Halász Oszkárt, Bereczky Sándort és Rozsonyi Papp Miklóst vád alá helyezte. Szentiványi Sándor — ki ez idő szerint színész — továbbá Rozsonyi Papp Miklós közigazgatási gyakornok, már három ízben voltak idézve a törvényszékhez, de nem jelentek meg, úgy hogy legutóbb a törvényszék kénytelen volt ez ügyben szereplő vádlottakra nézve az eljárást elkülöníteni és a megjelentekre vonatkozólag a tárgyalást megtartotta. Akkor Körössy Dánielt elítélte a törvényszék, míg Kun Bélát, Halászt és Bereczkyt felmentette. Most azonban a tegnapi tárgyaláson megjelentek az összes felek és a törvényszék a párbaj szereplőinek kihallgatása után Szentiványi Sándort 14 napi államfogházra ítélte, Rásonyi Papp Miklóst ellenben felmentette. Szentiványi megnyugodott, Dr. Udvarhelyi ügyész a felmentés miatt felebezett.

SZÍNHÁZ.

Komjáthy nyilatkozata. Komjáthynek lapunkban megjelent nyilatkozata szövegét ült egy lap fejébe s jóllehet, egyetlen sor vélemény sincs benne arról, hogy mi most már lebesedéssel állottunk Komjáthy pártjára, mégis erőszakosan ezt olvassa ki belőle. Mit sem törődjenk vele, ha nem lebegne előttünk, hogy akadátnak, akiket — mert talán nem olvassák ezen nyilatkozatot — az ellentábor fejetejére állított következtetése tévedésbe ejthet. Tisztán csak ez adja meg nekünk az impulzust ahhoz, hogy foglalkozzunk a rosszindulaton fölépült okoskodással.

Komjáthynek nem voltunk ellenségei, de nem is vagyunk vakon derekat hajtó hódolói. Tárgyilagos, inkább jóakaratu kritikát gyakoroltunk működése felett. Ámde barátai voltunk, vagyunk és leszünk az intendatura visszaállításának. Évekkel előbb s a közelmúltban írott cikkeink is ezt bizonyítják s a jövő is ezt fogja igazolni. Szárazon regisztráltuk a Komjáthy nyilatkozatát, amelyet különben nem is nekünk, hanem a színházbizottság több tagjának tett és abban is inkább arra fektettük a súlyt, amit az intendaturáról mondott. Szóval csak azt irtuk, amit Komjáthy mondott, de nem kommentáltuk a magunk véleményével. Ezen nyilatkozatnak reprodukálása a pályázat előtt lehet érdekes hír, de nem a lap eddig követett álláspontjának és nézetének a megváltozása. Ebből mégis megalkuvást, front változást kiolvadni csakis fejetejére állított okoskodással és a mérges rosszakarattal lehet.

A mi szavunk színházunk jövőjéért csak az intendatura mellett fog hangzani. Addig pedig, amíg ez bekövetkezhetik, álláspontot a most meghirdetett pályázat versenyzőivel szemben még nem foglaltunk és majd csak akkor foglalunk el, ha tudjuk, hogy kik fognak pályázni. Tájékozásul ennyit az igazság érdekében. Azt pedig,

hogy minket egy véleményünk nélkül reprodukált nyilatkozat miatt meggyanusítson, egyszerűen visszautasítjuk.

A „Parsifal“ előadása Bayreuthban. (Távirat.) Bayreuthból táviratozzák, hogy az ottani Wagner színházban tegnap adták elő első sorban a „Parsifal“ melynek színrehozatalán már évek óta fáradoztak. A darab hatása felvonásról felvonásra növekedett. Az egész előadást óriási tetszés és tapsvihar kísérte, a záró képet kétszer kellett megmutatni.

A Géczy István által rendezett műkedvelő előadást tudvalevőleg vasárnap-hoz egy hétre fogják megtartani a Margit-fürdő disztermében. A műkedvelő előadás iránt érdeklődő nagyközönség tájékoztására megírjuk, hogy az előadásra szóló jegyek holnap reggeltől kezdve Békés Lajos és László Albert kereskedésében lesznek kaphatók.

UJDONSÁGOK.

* A polgármester szabadsága. Debreczen város tegnap tartott közgyűlésén hat heti szabadságidőt engedélyezett Simonffy Imre kir. tan. polgármesternek. A polgármester szabadságidejét a jövő hónaptól kezdve veszi igénybe.

* Szabadságolások. — Debreczen város közgyűlése tegnap Dr. Könyves Tóth Mihály rendőrkapitánynak hat heti, Tóby Elek aljegyzőnek harmincz napi szabadságidőt engedélyezett. Dr. Tóth Mihály augusztus 1-től, Tóby Elek pedig tegnaptól kezdve veszik igénybe szabadságidejüket.

* Az ács és kőmíves kisiparosok sérelme. Az ácsok és kőmívesek folyton panaszkodnak, hogy egyes munkálatok teljesítésére nem kapnak iparengedélyt. A kereskedelmi miniszter egy szabályrendelet tervezetét küldte meg a debreczeni ipartestületnek vélemény nyilvánítás végett. A tegnapielőtt tartott előljárási gyűlés azt határozta, hogy ezen tisztán csak az építési iparosokat érdeklő szabályrendeletet az ács és kőmíves iparosoknak adja ki vélemény nyilvánítás végett. Ezen ügyben az építési iparosok szakosztálya vasárnap fog értekezletet tartani. Az értekezlet előre láthatólag igen zajos lesz, mert illetékes forrásból nyert értesítés szerint, a szabályrendelet hatálya alá lép, nem javít, hanem ellenkezőleg nehezíti az ácsok és kőmívesek helyzetét, mert a képesítést bizonyos vizsgálatok letételéhez köti. Az ipartestület elnöksége a következő sorokkal hívja meg az érdekelteket lapunk útján: Az ipartestület kőmíves és ács szakosztálya f. hó 28-án d. e. 9 órakor az építő ipari séreimek orvoslása tárgyában az ipartestület tanácstermében szakosztályi ülést tart. Az érdekeltektől kőmíves és ács iparosokat a szakosztályi ülésre ezuttal is meghívja az ipartestület elnöksége.

* Elsült fegyver. Geszte József tisztiszolga ma délután gazdájának lakásán, egy töltött revolverrel játszani kezdett. A fegyvert addig forgatta, míg az elsült. A golyó a tisztiszolga bal felső karjába furódott. — Nehéz sebével beszállították a csapatkórházba.

* A tisztújítások. A belügyminiszter egy újabb rendeletében felhívta a városokat, hogy tekintettel az év végén tartandó általános tisztújításra; a jövő esztendőben legtöbb adót fizető törvényhatósági tagok névjegyzékének megállapítása és a hat év előtt megválasztott s így az év végével kilépő, valamint az időközben tagságjogukat elvesztett törvényhatósági bizottsági tagok helyeinek betöltése iránt kellő időben intézkedjék. A névjegyzéket még az idei év végén megtartandó tisztújítási közgyűlés előtt kell jogérvényesen megállapítani, mert a tisztújításon csak azoknak a bizottsági tagoknak lesz szavazati joguk, akiket a névjegyzékbe fölvettek.

* Táviratkézbesítés kerékpáron. A debreczeni posta- és táviróhivatalnál egymást érik a modern újítások. A vezetőség gondosságára és figyelmére vezethető ez vissza, amelylyel mindent elkövetnek, hogy a közönség kiszolgálása gyors, pontos és kifogástalan legyen. Legutóbb most arról van szó, hogy Debreczenben a táviratokat és az express leveleket kerékpáron hordják ki, hogy gyorsabban jusson hozzá a közönség, sőt nemcsak szó van róla, hanem ez a jó szándék a mai nappal már a megvalósulás stádiumába jutott. A debreczeni posta- és táviróhivatal főnökségének dicséretes kezdeményezésére ugyanis a nagyváradi postaigazgatóság elrendelte, hogy városukban a táviratokat és express leveleket kerékpáron hordják ki a kézbesítők. Tegnap jött meg az idevonatkozó szabályrendelet a vadonatúj kerékpárokkal együtt. Ma pedig már a távirat- és express hordók megkezdik a kerékpáron való járás betanulását. Néhány nap múlva a kézbesítő postások kerékpáron futkosnak a városban s úgy hordják szét a táviratokat és express leveleket.

* A mai dalestély. A munkás dalegylet az Arany Bika szálloda disztermében, ma este 8 órakor egy korona negyven filléres belépő díj mellett dalestélyt rendez. A dalestély műsora: 1. Nyitány, a zenekar által. 2. Az országos dalegylet jellegje, Erney J.-től; éneklő a dalegylet. 3. A kassai kirándulás, felolvassa: Kerégyártó József. 4. Magyar nyelv, Lánytól éneklő a dalegylet (a kassai orsz. dalverseny kötött versenykara.) 5. Komoly szavallat, előadja Csapó László. 6. Elvonnélek, Erkelről, éneklő a dalegylet, (a kassai orsz. dalverseny szabadon választott versenykara.) 7. Vig szavallat, előadja: Czobor László. 8. Rákóczy-mars, Langer Viktortól, éneklő a dalegylet. Dalestély után táncz.

* A debreczeni kereskedelmi és iparkamara jelentése az 1901-ik évről most került ki a sajtó alól és küldetett szét az érdekeltektől köröknek, valamint a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek. A jelentés hű tükrét képezi a kamarai kerület múlt évi állapotának. Ügyesen és teljes áttekinthetően vannak vázolva a kereskedelmi és ipari ágazatok viszonyai és fel vannak sorolva azon óhajok és kívánások, melyek e téren az érdekeltektől részéről a kamarának tudomására hozattak. A jelentést Grünvald József kamarai segédtitkár fogalmazta s noha abból lapunk hasábján egyes szemelvényeket közölni fogunk, mindazonáltal külön is ajánljuk azt a közönség s különösen a szakkörök figyelmébe.

* Csont, mert éhezett. A kis Sipos János szülei elmentek hazulról a tanýára és sietségükben elfelejtkeztek gyermekük élelméről gondoskodni. A kis fiú dél fele hazatért, de a szobába nem tudott bejutni, mert zárva volt. Leült a küszöbre és türelmesen várt addig, míg gyomra kibirta az éhséget. Délután három óra fele már nem állhatta az éhséget. Az udvarban lakóktól szőgyelt kért egy darab kenyert, inkább lopott. Egy tejes köcsögöt emelt el, melyet Hatvan-utczán a kofák közt 12 fillérért akart eladni. Itt fogta el a rendőr és kísérte a központra, hol nagy szepegyve mondta el: „Azért csentem, mert éhes voltam.“ A tejes köcsögöt elkobozták tőle s igaz tulajdonosának visszaadták, őt pedig haza vitték szülei lakására.

* Villamosság a magyar államvasutakon. Nagyfotosságu újítás előtt áll a magyarországi vasut hálózat. Külföldi nagy államok mintájára nálunk is villamos üzemre akarják berendezni a főbb vasuti vonalakat. Így Arad—temesvári, Budapest—kolozsvári, Budapest—Marchegi és még ezen kívül több más vonalat. A kereskedelmi miniszter most folytat ez irányban tárgyalásokat a Ganz és társa czéggel, amely az észak—olaszországi villamos vasutakat is berendezte. Illetékes körökben megvannak arról győződve, hogy ez a korszakot alkotó újítás a közel jövőben már megtörténik.

* Adóelengedés elemi károk esetén. Lukács László pénzügyminiszter most kiadott rendeletében szabályozza az elemi károk esetén követelhető adó kedvezmények ügyét. A pénzügyminiszter a pénzügyigazgatóságokhoz körrendeletet intézett, melyben ezeket figyelmezteti, hogy elemi káresetek az illető földrészlet tulajdonosa által s ha a károsult birtokosok többen vannak, evégre megbízott két képviselőjük által mindenkor írásban jelentendők be. — Ami az elemi káresetek két megbízott általi bejelentését illeti, erre vonatkozólag kijelenti a miniszter, hogy az ily bejelentések elfogadása helyén van a törvényes szabályokban járattalan s többnyire írástudatlan kisgazdák érdekében, de indoktalan eszen kedvezmény alkalmazása a nagyobb birtokosok vágy uradalmakkal szemben. Helytelen tehát némely pénzügyigazgatóság részéről tapasztalt az az eljárás, ha a kisgazdák részéről előterjesztett bejelentések alapján nagyobb birtokosok, sőt uradalmak

is adóelengedésben részesítettnek mert egy részről méltán elvárható a nagyobb birtokosok és szervezett tisztikarral rendelkező uradalmaktól, hogy az írásbeli bejelentést önmaguktól fogatosítsák, másfelől fel sem tételezhető, hogy megbízott képviselőjük gyanánt az egyszerű földművesemberek szerepeljenek. Mindezek folytán a nagyobb birtokosoktól és uradalmaktól az elemi károk külön bejelentése megkövetelendő, míg a földműves osztályhoz tartozó kisbirtokosok érdekében a megbízás általi bejelentés elfogadható, illetőleg az a méltányosság szóléő határáig kiterjeszhető. Utasítatnak egy-szeremind az elemi kár bizottsági főlvetelre kiküldött pénzügyigazgatósági tisztviselők, hogy mindenkor szerezenek a helyszínén meggyőződést a megbízás útján való bejelentések hitelessége fölől.

* Jóváhagyott határozat. A városi közgyűlésnek ana határozatát, amelylyel a Komáromy-ház renoválását és a bünyűgyi osztály mellett lévő épületnek a rendőrség céljaira szükséges átalakítását kimondották a belügyminiszter jóváhagyta.

* Sikasztó juhász. Jó fogást csinált Tóth János lovasrendőr, a ki tegnap a szoboszlói határban felismerte és elfogta Szalay József juhász számadót. Szalay Józsefnek nagy a büne, mert volt gazdáját Hegedüs Ferenczet tetemes összeg erejéig megkárosította. A Kösélyszege mint számadó juhász szolgált, de gazdája bizalmával visszaélt és a juhnyájából harminczhat darabot eladott egy Grosz Dávid nevű nagy-iváni lakosnak. Mikor bűnét már tovább nem leplezhette, megszökött. Azóta a rendőrség hasztalan kereste, nem birt a nyomára akadni, míg végre tegnap a véletlen elébe nem hozta Tóth Jánosnak, a ki felismerte s azonnal tartóztatta. Tettét beiszerve töredelmes vallomást tett. Ho nap átkisérik az ügyészség börtönébe.

* Verekedő asszonyok. Tegnap délelőt két tojást áruló asszony a piacon a hely fölött összeveszett, úgy történt a dolog, hogy az egyik hamarabb ment ki árulni és a jobb helyet foglalta el. A másik is feljött, de már a helyet elfoglalva találta. Először csak szépen szólott neki, hogy adja át azt a helyet, mert ő mindig ott szokott árulni. Azonban az asszony nem volt hajlandó ezt megselekedni és szóból szó lett, szépen összekaptak. A veszekedés közben az egyik annyira méregbe jött, hogy az egész kosár tojást az ellenfele fejére borította s ezek közül sok összetört és az asszonynak az arcán folyt végig. Az ékes veszekedésnek a közeli rendőr vetett véget.

* Debreczeni borbélyok az ipartestület ellen. Egy debreczeni borbély tanonczot vett fel, a ki azonban a megkívánt 6 elemi osztályt sem végezte el és ezért a borbély szaktársulat állást foglalt az ellen, hogy az ipartestület a tanoncz szerződést tudomásul vegye. A dologban az az érdekes, hogy a fiu hat évig járt ugyan iskolába, de a negyedik osztályt három éven keresztül járta és bizonyítványt igazolta, hogy mindhárom évben jó sikerrel. A borbélyok semmi képen

sem akarják megengedni, hogy a fiu borbély tanoncznak felvétessék, úgy annyira, hogy az ipartestületi ülésen az egyik előljárósági előadta a borbélyok határozatát, amely abban kulminál, hogy ha álláspontjukkal ellentétesen döntene az előljáróság, *kiválnak az ipartestület kebeléből.* Az előljáróság úgy határozott, hogy a tanfelügyelőséghez kérdést intéz, hogy a negyedik eleminek háromszori sikeres elvégzése megfelel-e hat elemi osztálynak? Csak a válasz beérkezése után döntenek ebben az ügyben.

* Szegény kávéházi kaszirnők. A kávéházaknak mindesideig fő vonzerejük volt a kávéházi trónus, e melyben rendszerint, egy egy csinos hölgy uralkodott a csukoradagok, a különféle szeszies italok és szivok fölött. Mindez azonban rövid idő múltán megváltozik. Egy mai felhivatalos közlemény ugyanis a következőket jelenti:

„Széll Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter elrendelte, hogy a kávéházakban alkalmazott u. n. kaszirnőknek ez évi augusztus hó 1-től csak oly női személyek vehetők fel, a kik életük 40 ik évét már betöltötték. Ez a rendelet a már alkalmazásban levőkre nem vonatkozik.”

Ez a rendelet kegyetlenül sújtja úgy az aranyifjúságot, mint a kávéházak ismert törzsvendégeit, a kik idáig nagy szakértelemmel és igazán bámulatos kitartással támogatják a kávéházi trónusokat. Ha majd a nemzet matrónái ülnek a trónuson, aligha nem megcsappan buzgalmuk és kitartásuk.

* Tűz volt az éjjel. Az éjjel tizenegy órakor József főherceg utcza lakói rémesen hangzó kiáltásokra riadtak fel álmukból. A kiáltások egy leány ajkáról hangzottak, a ki az utcza közepéről tele torokkal kiáltotta: Tűz van! Tűz van! Az álmukból felriadt emberek siettek a Nagy András 62. számú házába, ahol az udvar hátulján lévő istálló már teljesen lángokban állott. A sötét éjjel rémesen hangzó vészkiáltást meghallotta az arra cizkáló őrjárat is, mely a közeli huszárlaktanyába sietett s telefonon értesítette a tűzoltóságot és a központi rendőrséget. A kivonult tűzörség csakhamar eloltotta a tüzet s alig egy óra leforgása után az elébb még népes utcza ismét visszanyerte megszokott éjjeli csendjét. A tűz az istálló mellett lévő élés kamrából keletkezett. E kamara mellett van Nagy András kesztyűs cselédjének, egy 14 éves leánynak a fekhelye. Már nyugalomra tért, midőn az erős fojtó füst, mely a kamrából a szobájába áradt, megfulással fenyegette. Fuldokolva is menekült ki az udvarra, ahol borzadva látta a kamra ablakán kitóduló tüzlángot. Ilyedten rohant ablaktól ablakhoz és felzörgetett minden lakót, majd az utcára rohant és vészkiáltást hallatva, hivatva segélyre az embereket. A tűz keletkezésének okát a ma megtartandó vizsgálat fogja kideríteni.

* Diákok és borbélyok háboruja. Egy csapó-utczai tánczklubban többek közt diákok és borbély segédek is gyakorolják magukat a tánczban. A borbélysegédek néhány nap előtt úgy találták, hogy a diákok lenézik őket s ezért megindult közöttük és lassan-lassan elmérgeslett az osztályharcz. Elmérgesedett pedig annyira, hogy pár nap előtt véres összeütközés keletkezett belőle. Ezzel azonban nem lett vége a háboruszkodásnak. Tegnap éjjel a borbélysegédek és a velükézők felfegyverkezve hatalmas tömegben vonáltak fel a diákok ellen s várták, míg azok a klubból hazatartanak. Hosszu botokba hegyesre köszörült vékony vasrudakat erősítettek s az ilyen szuronyos fegyverekkel készültek a harcra. Sokkal nagyobb tömegbe verődtek és hangosabban készülődtek a támadásra, hogy sem ez a járókelők előtt fel ne tűnt volna. Csak természetes tehát, hogy akadtak, a kik a készülő veszedelemre figyelmeztették a klubban tánczoló diákokat. Hogy az összetűzést elkerüljék, értesítették az esetről a rendőrséget is, ahonnan éjjel egész csapat rendőrt rendeltek ki. A diákok kivonulásakor így is borzalmas zsvivaly, zaj, lárma, keletkezett s a rendőrség erélyes közbelépés nek köszönhető, hogy a szuronyok használatára nem került sor. Hármat a borbélysegédek közül fel is vezettek a rendőrök igazolásra a bünyűgyi osztályhoz.

* Ezredéves képek az iskolában. A milléniusi ünnepségek idején Vágó Pál, a jeles festőművész nagy történelmi díszfelvonulást tervezett. A terv akkoriban nem valósult meg, de a rajzok, melyek a magyar nemzet ezredéves múltjának kimagaslóbb eseményeit tüntetik fel, még megvannak. Zsilinszky Mihály közoktatásügyi államtitkárnak most az a terve, hogy e képeket szinnyomatban sokszorosíttatja és megküldi az összes állami iskoláknak.

* Rózsza arzenkőcs, szeplő, májfoltok, persenések ellen legjobb vegyészeti termék. Teljesen ártalmatlan, nem zsizoz, nem avasodik soha. Üdeséget, bájít kölcsönöz az arcznak. Egy tégely ára 1 korona. Hozzá szappan 70 filléért kapható Jóna és Jóna droguerijában, Kossuth-u. 6. sz. *Ugyanott mindenféle tolett-czikkkek kaphatók.*

TÁVIRATOK.

A monarchia Montenegró ellen.

Bécs, július 26. Az osztrák-magyar monarchia két pánczélos hajót küld az albániai partokra. Ezt beavatott helyen tüntetésnek tartják Montenegró ellen, az osztrák-magyar monarchia részéről. Bécsi politikai körökben élénk megbeszélés tárgyát képezi ez a flotta-demonstráció.

Sikkasztó pénztárnok.

Szabadka, július 26. Horvhy János, a zentai általános takarékpénztár fő-

értesítés érkezett ugyanis Newyorkból, hogy Falkai Lászlót, a hírhedt postásikkasztót már hozzák is hazafelé. Most már a hajón van s vasárnap érkezik erős őrizet alatt Brémába, onnan pedig még az nap Oderbergbe, a hol a magyar rendőrség várja, hogy kellő őrizet alatt Budapestre szállítsa. E szerint Falkai minden valószínűség szerint hétfőn érkezik Budapestre, a hol törvényt ülnek majd fölötte.

× Szerencsétlenül járt tutajosok. (Éjjeli express tudósítás.) Tegnapelőtt éjjel — mint táviratok már jelezték — óriási vihar dühöngött a Felvidéken. Ennek a viharnak négy lipitói tutajos esett áldozatul, a kik a Vágban lették halálukat. Tegnapelőtt estefelé ugyanis hat lipitói tót három tutajjal, amely épületfákkal volt megrakva, lebocsátkozott a Vágon. Este a mikor a vihar közeledett, megálltak a Nyitra torkolatánál és a tutajokat a parthoz kötötték, maguk pedig a tutajokon összetakolt sátor alá húzódtak. A nagy felhőszerkeztés következtében a Nyitra folyóból iszonyu erővel futott le az ott összefutott víztömeg, úgy hogy a tutajokat elszakította a partról és elragadta, majd pedig a zuhogó ár elkapta őket és mind a hármat felborította, úgy, hogy a rakomány az emberekkel együtt a Vágba esett s négy tutajos, névszerint Bohon Antal, Kapecske Ádám, Panyák Ferencz és Panyák János a lehullott deszkarakomány alá kerülve, a vízbe fulltak. A rakomány nagy részét az árvíz lesodorta egész Komáromig, ott szedték össze nagy részét és ott fogták ki a négy tutajos holttestét is. A szerencsétlenül jártak valamennyien nős családos emberek voltak.

Föllázadt olasz munkások.

— Saját tudósítónktól. —

Véres eset történt e napokban Eszék közelében, hol — mint nekünk írják — egy hidépítési munkálatnál alkalmazott olasz munkások föllázadtak és a munkafelügyelőjüket megölték. A Dráva szabályozási munkálatokból kitolyólag egy partépítési és egy kisebb hidépítési munka folyt. Minthogy a munkálatok legnagyobb része betonmunkából áll, a munkát átadták egy horvátországi vállalkozónak, a ki olasz munkásokat hozatott a munka teljesítésére.

A munka vezetésével egy Mutscher Gyula nevű mérnök volt megbízva, a kinek igen sok baja volt már a rakoncátlan természetű olaszokkal, de mert ahhoz értő más munkásokat eszék szerint rem lehetett kapni, kénytelen volt tűrni az olaszok rendetlenégeit. Tegnapelőtt reggel, a mint Mutscher mérnök lent volt ez alapozási munkákat megtekinteni, azt tapasztalta, hogy az olaszok nagyon rendetlenül dolgoznak s az anyagot, a mi a betonkeverék közé való, nem tisztítják meg rendszeren. Mutscher e miatt kérésre vont a előmunkást, a miből szóváltás támadt s a mi úgy látszik csak ürügy volt az olaszoknak, mert csakhamar körülfogták a mérnököt és fenyegetőleg léptek fel.

Mutscher erre revolvert vett elő, de nem használhatta, mert az egyik olasz munkás hátulról megragadta s ekkor rárohant a többi is és ott a munka-telepen

anyanyira összeszurkálták, hogy haldokolva szállították ei a lakására, hol rövid kínlás után meghalt. Mikor a csendőrségnek tudomására jutott az eset és megjelent a munkatelepen, a felbőszült olaszok ezeknek is ellenszegültek, úgy; hogy a csendőrség kénytelenek voltak fegyverüket használni és csak így sikerült őket ártalmatlanná tenni és bekísérni az eszéki törvénytöréshez.

A bosszuálló férj merénylete.

— Saját tudósítónktól. —

Petrovosszellóból írják a következő megrendítő dolgot: Winkler Antal fiatal gazda emberről szól a hír, aki pár évvel ezelőtt feleségül vette egy szegény lányt, Práder Elizabé, akit feleségül vett. Egy-két hónapig boldog házasság életet is éltek, de mikor a férj arra a felfedezésre jutott, hogy az asszony lopva hordja az élelmi cikkeket és más egyebet a szüleinek, kitört közöttük az egyenetlenség. Így tartott ez majd két évig.

A fiatal asszony iparkodott kedvében járni az urának, de az anyja folytonos biztatása és rábeszélése mégis több ízben meglopta az urát és a lopott holmikat elszállította a szüleihez. A múlt heteken 50 forint veszett el s az asszony a szolgálóra fogta a lopást, aki azután elmondta a gazdájának, hogy bizony a pénzt az anyósa vitte el. Ekkor Winkler elverte a feleségét, aki e miatt összapakolt és haza ment a szüleihez. Pár napig élt így külön a házaspár, amikor Winkler elment a feleségéért, hogy haza hozza. Az asszony hajlandóságot is mutatott a hazatérésre, de az asszony szülei nem akarták engedni, hogy az asszony visszatérjen.

E miatt heves jelenet fejlődött ki az após és vő között, miközben Páder vejét kilökte az ajtón, úgy, hogy Winkler a lövés következtében hanyat vágódott. A megsértett vő ekkor felugrott, felkapott egy ott heverő baltát s azzal neki rontott az apósának, akinek a fejét ketté hasította. Azután az anyósának esett s azt is súlyosan megsebesítette. Az öreg Páder rövid szenvedés után meghalt, az asszony pedig súlyos betegen fekszik. Winklert a csendőrség elfogták és átadták a járásbírósnak.

A talizmán.

(Folytatás.)

Együtt örvendeztek s Miskának észébe sem jutott, hogy feléjzen a Tomory Jenő lakására. Mintha az nem is léteznék a számára. Eltöltötte beszélgetéssel és tervvel az időt, amelyhez kitűnő partnere volt az öreg házmaster.

Miska csak azon vette észre magát, hogy az ő ideje következik. Közel van a kilenc óra, amikor Jerák Demeter magához rendelte. Elkészönt hát a házmaster és a leánytól s azzal, hogy holnap már kezükben a pénzzel boldogabban folytathatják kedves tervelgetéseiket, eltávozt...

Tomory Jenőnél egész nap nem is mutatkozott Miska, úgy, hogy a kapitány s a hölgyek nem is tudták elképzeini, hogy havá lett az inas, aki annyi hűséget mutatott hozzájuk.

— Talán valami baja történt? adott kifejezést aggodalmának Köröndy.

— Ah, nem, — nyugtatta meg Tomory Jenőt a kapitány. — Én nem féltém Miskát. Sőt ellenkezőleg, inkább azt gondolom, hogy valamiben tör a fejét. A javunkra akar tenni valamit s ezzel akar meglepni bennünket s bebizonyítani, hogy mennyire méltó a mi bizalmunkra.

Ha gondolták volna, hogy Miska éppen ellenkezőleg, ellenük tör és haszonlenségéből segít egy másik embernek, hogy az őket jogosan megillető vagyont, amelynek visszaszerzésére új remény ébredt fel szíveikben, örökre elveszítsék.

Miska pedig ezt tette.

Sietve igyekezett Jerák Demeterhez, aki már várakozott reá.

— Kilenc óra elmúlt, — mondá neki.

— Megkéstem talán?

— Nem. Sőt most még várakozunk. Addig, míg az idő elérkezik, megakaram veled beszélni a teendőket.

— Micsoda teendőket.

— Még az éjjel kezembe akarom keríteni a talizmánt.

— Hogyan?

— Kimegyünk a sírboltba. Senki se tudja, hogy a kis ajtó egyszerű kulccsal feltárható. Emlékszem rá, az én tervem szerint készült. Tudtam is arról, hogy Köröndy oda viszi magával a talizmánt. Ugygondoltam, hogy a sírbolt csapó ajtaját magam készítettem s a nyitját csak én fogom tudni, hogyha valaha szükség lenne rá, hogy a talizmánt onnan is elrejtsem, hát legyen hová könnyű módem és alkalmam. Ez az idő elérkezett. A talizmánt kezemhez kell kerítenem, mert ez tesz nyugodtá és boldoggá engem s gazdaggá téged.

(Folyt. köv.)

NYÁRI IDÉNYRE.

Ajánlom dusan felszerelt raktáramat

== Mosó batist, pike, zefir, creton és delin szövetekben. ==

Továbbá ruha szövetek, vásznak, függönyök, ágyterítők, női és férfi fehérneműk, gyermek kötények, ruhácskák, béléseműk, bámulatos olcsó árak mellett.

Blousok, nap- és eső-ernyők

== leszállított áron, ==

szövet maradványok félárban.

Tisztelettel

Kiss Lajos

Alföldi takarékpénztár épület.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkkel nyomtatott szög 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Apró hirdetések

felvételnek a
kiadóhivatalban,
Főttér, Biedermann-palota.

Allást keresők

munkaadók,
vevők és eladók,
bérlők

bérbeadók

mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,

hirdessenek

a „Debreczeni Ujság”

APRÓ HIRDETESEK rovatában.

7¹/₂ Nyilas föld az Ebesi állomás közelében eladó. A Halápon 6-7 holdas kaszálló kiadó. Értekezhetni: Erzsébet-ut 36.

Eladó üres tiszta boros hordók 50-500 literig Göcsey Istvánnál Hunyadi-utca 26.

Pálinkafőző üst olcsón eladó. Vargakert 30. szám.

„Szöke szépség” levele van a kiadóhivatalban.

St. F. levél ment a kívánt helyre, választ vár hivatalnok.

Egy használt fűszer berendezés, szintén szoba, konyha berendezés és egyéb ingósággal együtt vagy darabonként elutazás véget igen olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Egy utcza lakás mellékhelyiségekkel együtt Augusztus 1-től kiadó. Meszens u. 12.

Katona keztyük mosása, javításával együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Irodai munkálatokban teljesen jártas, német és magyar levelezést és könyvelést értő hivatalnok esti órákra alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Köhögésnél legjobb a Borsy-féle Pem-etefü ezukorka. Kapható Borsy-cukrászdában és Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Két új bolthelyiség esetleg pincozóval, vagy anélkül augusztus 1-től kiadó. Szent-Anna-utca 6. szám alatt.

Özvegynek Levele nincs terhemre, sőt régen vártam. Legeyen bizalmas, tudassa velem címét, vagy nyújtson alkalmat találkozásra. — Üdvözli: Béla.

Szintartó legújabb satin, kreton, battiszt pique stb. tavaszi és nyári ruhák nagy választékban jutányos áron beszerezhetők Márton Gyula férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett.

Igyunk Berettyó-Ujfalui ártézi üdítő vizet, kapható minden fűszerüzletben és kávéházban. Főraktár Péterfia u. 25.

Igyunk ebesi ártézi üdítő vizet. Kapható minden fűszerüzletben. Főraktár Piacz-utca 7. szám.

Rizling bor vidékünk leghíresebb bora Buday Gyula úr szentgyörgyi ábrányi és székelyhidi szőlőnagybirtokos termelése, literenként 40 kr-ért kapható Váray József kereskedésében városi új bérházban. Ugyanitt kaphatók Buday éle érmelléki összes régi fajborok.

Cséplőgép-részek, Lendkerék (különbféle nagyságban) manometer (fesz mérő), egészen új. Ajtók, ablakrácsok, csatornarácsok, más építkezéshez való

vas tárgyak

különbféle kovacs szerszámok: Satuküllök, fújtató, vas sztergapad szerszámacél

kompozíció.

Kijavított takaréktűzhelyek igen mérsékelt árban kaphatók

KLEIN JAKAB

ócska vasüzletében, főzőszó udvar. Ócska vas és fémek a legmagasabb árban veszek. Telj. kijavított

vetőgépek

13. 15. 17. és 21 soros feltűnő olcsó árban. előnyös fizetési feltételek mellett.

Minden gőzmozgonyra alkalmas önműködő szalmaetető, cséplőkhöz való vízfecskendők,

legjobb mintájú kutszivattyúk,

kitűnő szerkezetű borsajtók,

szöllőzuzók és szemelőrosták,

első kézből igen jutányosan kaphatók a

„Debreczeni Vasöntőde és

Géplakatosság” gyártelepén:

Péterfia végén, a hadházi-utcában.

(Közvetítők nem díjaztatnak.)

Uj kézmű- és rövidárú-üzlet.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy a helybeli piacon évek óta fennálló és jó hírnevű Erdei Mihály-főle bolthelyiséget (Piacz-utca, Bika szállodával szemben) kibéreltem és ott f. évi augusztus hó 1-től

kézmű- és rövidárú-üzletet

rendezek be.

Midőn megemlítem, hogy Benyáts Emil úr üzletében 10 évi működésem alatt alkalmam volt a n. é. közönség izlését és kívánalmait kitapasztalni, azon reményemnek adok kifejezést, hogy ezt párosítva előnyös összeköttetésekkel, igényét teljesen kielégíthetem a legfőbb törekvésem lesz, kitartó szorgalom és előzékeny kiszolgálás által a n. é. közönség bizalmát megnyerni.

Kérve becses pártfogását, tisztelettel:

ZENGEVALD GÉZA

Debreczen, Piacz-u. 14., Bika szállóval szemben.

Weisz Henrik

szobafestő és fénymázoló

DEBRECZEN, Hatvan-utca 24. sz.

Elvállalok: Szobafestést, tapetirozást és fénymázolást.

Portál és Kávéházi berendezéseket.

Kiadó

Piacz-utca 42. szám
(Biedermann házbán)

egy lakás

a földszinten, áll 3 szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből; továbbá:

irodának

is alkalmas két szoba,

egy

bolthelyiség

augusztus 1-től kiadó. Értekezhetni: ugyanott a tulajdonossal.

MIHALOVITS J. gyógyszer-tára

a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény fide szint kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arcbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizs porral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Crème a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt üdévé széppé teszi s megóvja a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsás s crème színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacsszal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.